

Vannregionmyndigheten for vannregion Hordaland
Hordaland Fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen

Bergen, 15.09.2015

hfk@hfk.no (ref nr 21014/16490)

Regional plan for vassregion Hordaland 2016-2021 –2. gongs avgrensa høring

Vi viser til utsendte høringsdokumenter fra vannregionmyndigheten for vannregion Hordaland i 2014, vår første høringsuttale datert 22.12.2014 og Deres brev om utlysning på 2.gangs høring datert 01.06.2015.

Enig i målformulering

Sjømat Norge er enig i at vannforekomstene i Norge må ha en god økologisk standard og brukes og forvaltes på en måte som ikke medfører forringelse av vannkvalitet. Vi er også enig i at vannforekomster som åpenbart er forurenset må bringes i en bedre forfatning der dette er hensiktsmessig og forsvarlig. Det er viktig for all matproduksjon i sjø og vann at vannkvalitet er god og en må sørge for at forutsetningen for å drive matproduksjon i sjø ikke forringes. Derfor må det stilles krav til virksomheter om at utslipp i minst mulig grad må påvirke både omkringliggende miljø og annen virksomhet.

Havbruksnæringen er oppmerksom på sitt ansvar for ikke å påføre andre dårlig vannkvalitet og arbeider kontinuerlig med forebyggende tiltak og gjenoppretting der uønskede hendelser har funnet sted. I arbeidet med planlegging og gjennomføring av tiltak er det viktig at en bygger på solid kunnskapsgrunnlag og ikke på antagelser og synsing. Dette er det kunnskapsmiljøenes oppgave å fremskaffe i god dialog med aktørene i den praktiske delen av de respektive fagfelt.

Må ta det viktigste først

Det er en stor oppgave å kartlegge og karakterisere alle vannforekomster på en faglig god måte. Dette arbeidet er godt i gang og stor innsats er allerede nedlagt. Kostnaden med dette arbeidet og ikke minst iverksetting av tiltak kan bli svært stor om alle ønskelige tiltak skal gjennomføres. Etter vår oppfatning må det prioriteres hardt slik at det viktigste gjennomføres først. Kostnaden må også sees opp mot andre viktige samfunnsoppgaver.

Vi mener at det er viktigst å prioritere drikkevannsforsyning til husholdninger og bedrifter og prosessvann til industriell produksjon hvor en har høye krav til rent vann.

Matvareproduksjonsbedrifter er eksempel på slik produksjon, og det er flere bedrifter i Hordaland som tar i mot og bearbeider fisk, både fra fangst og oppdrettsvirksomhet. Også vannkildene til settefiskproduksjon er viktige for Hordaland, og det er viktig at disse kildene holdes fri for forurensing.

Det er også av stor viktighet å beskytte produksjons- og oppvekstområder for betydelige akvatiske arter, både oppdrettsfisk og villfisk. Det ville ikke vært urimelig å øremerke store sjøområder langs kysten til matproduksjon

Kunnskapsgrunnlaget

I vårt forrige høringsvar påpekte vi at dagens kunnskapsgrunnlag for havbruksnæringens eventuelle biologiske påvirkning av vanntilstand ikke er tilstrekkelig til å bygge tiltak på, og at det derfor ikke er grunnlag for å nevne lakselus og rømt laks som forurensningskilder i Vannforskriftssammenheng. Dette var også innstillingen fra Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. Vi påpekte også at dette er regulert i sektorlovgivningen for området.

Det er ikke kommet ny kunnskap om dette siden forrige høring, og selv om lakselus og rømt laks kan være til ulempe for villaks og ørret, er det ingen påvist sammenheng mellom disse forhold og vannkvalitet slik det synes å fremgå av foreliggende dokument. Vi bad derfor at alt som refererte til lakselus og rømt laks samt uttak av vann fra vassdrag til bruk i fiskeoppdrett ble tatt ut av forskriften og tiltakslisten og utsatt til det ble fremskaffet sikker kunnskap på området. Dette er ikke tatt hensyn til og vi må på nytt be om at alt som refererer seg til lakselus og rømt oppdrettslaks tas ut av planen i påvente av økt kunnskapsnivå om dette.

Slik kunnskap må fremskaffes gjennom nøytrale forskningsinstitusjoner.

Mange vassdrag og fjorder er ennå øremerket som påvirket av havbruksnæringen.

Til tross for erkjennelse av manglende kunnskap om havbruksnæringens eventuelle påvirkning av vannforekomster, er det fremdeles en del områder som hevdes påvirket av lakselus og rømt oppdrettslaks. I saksutredningen sies det at

(Sitat): Uavklart kunnskapsstatus og manglende koordinering på overordna nivå i forvaltninga har ført til at det i denne planperioden ikkje har vore mogleg å karakterisere påverknaden frå rømt oppdrettsfisk og lakselus. Vassregionmyndigheita i Hordaland meiner likevel at det er riktig å omtale lakselus og rømming av laks som problem i planen, sjølv om dei aktuelle direktorata og departementa ikkje har vorte einige om korleis problemet skal karakteriserast, og det er noko usemje om omfanget av prob-lemet. At det er eit problem er dokumentert, og det er i periodar høge tal av lakselus og rømt fisk i Hordaland.

Det er påfallende at det slås fast at lakselus og rømming er et problem i samme setningen som en sier at en ikke vet nok om saken til å fastslå om det er et problem.

Ulik problemforståelse i ulike vannområder

Det finnes fiskeoppdrettsvirksomhet i alle vannområder og i de fleste kommuner i Hordaland. Dette skulle tilsi at de ulike vannområder skulle gi noenlunde tilsvarende situasjonsbeskrivelse dersom alle hadde ens forståelse av karakteriseringsgrunnlaget og ens anvendelse av regelverket. Det fremgår imidlertid av kategoriseringen fra de enkelte vannområder at der en i ett vannområde mener at uttak av vann til settefiskanlegg er en påvirkningskilde på vannkvalitet er det ikke nevnt i andre vannområde. Dette kan tyde på at ikke alle har samme regelverksforståelse, og karakterisering vil da kunne være basert på skjønn. Dette underbygger at kunnskapsgrunnlaget ikke er godt nok, heller ikke når det gjelder regelverkforståelse.

Kommentarer til de enkelte vannforekomster i tiltaksplanen.

Vi vil i det følgende liste opp de vannforekomster i Hordaland hvor påvirkning fra fiskeoppdrett er nevnt som forurensningskilde til tross for erkjent manglende kunnskap om påvirkningen.

Vi krever at alle disse skal utelates fra planen i denne planperioden og inntil det eventuelt foreligger kunnskap som tilsier at forekomstene er negativt påvirket av fiskeoppdrettsvirksomhet.

Storelva – Jondal Kommune – påvirket av vannuttak til fiskeoppdrett
 Dragselva i Kvam Herad – påvirket av vannuttak til fiskeoppdrett
 Opo i Odda Kommune – påvirket av rømt laks og lakselus
 Tørvikvatnet i Kvam Herad – påvirket av vannuttak til fiskeoppdrett
 Samlafjorden i Hardanger – påvirket av oppdrettsanlegg
 Sleirsvatnet i Masfjorden Kommune – påvirket av rømt laks og lakselus
 Frøysetelva i Masfjorden Kommune – påvirket av rømt laks og lakselus
 Opstadvatnet i Masfjorden Kommune – påvirket av rømt laks og lakselus
 Andvikelvi i Masfjorden Kommune – påvirket av lakselus
 Rylandselva i Meland Kommune – påvirket av vannuttak til fiskeoppdrett
 Ytre Skålvikvatnet i Fjell Kommune – påvirket av vannuttak til fiskeoppdrett
 Kvernavikvatnet i Sund Kommune – påvirket av vannuttak til fiskeoppdrett
 Liervatnet i Sveio Kommune – påvirket av fiskeoppdrett
 Arnaelva/ Storelva i Bergen Kommune – påvirket av rømt oppdrettslaks samt av avlusing i sjø
 Moelvi i Modalen Kommune – påvirket av uttak av rømt oppdrettslaks
 Loneelvi i Osterøy Kommune – påvirket av uttak av rømt oppdrettslaks og avlusing i sjø
 Daleelva i Vaksdal Kommune – påvirket av avlusing og utfiske av rømt oppdrettslaks
 Ekso i Vaksdal Kommune – påvirket av lakselus og rømt oppdrettslaks
 Bolstadelvi i Vaksdal Kommune – påvirket av uttak av rømt laks og lakselus
 Teigadalselvi i Vaksdal Kommune – påvirket av uttak av rømt laks og lakselus
 Evangervatnet i Vaksdal Kommune – påvirket av avlusing
 Vangsvatnet i Voss Kommune – påvirket av avlusing
 Når det gjelder Henangervatnet og Skogseidvatnet i Fusa Kommune er dette vann som det har vært drevet oppdrettsvirksomhet i gjennom mange år og disse er spesielt overvåket allerede og næringsaktørene i vannene driver etter beste evne på en måte som ivaretar ett sett av hensyn i området.

Avslutning

Vannforskriften må utarbeides og formuleres på en måte som tar hensyn til og foretar en kunnskapsbasert avveining mellom ulike samfunnsviktige hensyn og det må være best mulig avklart ansvarsområde mellom sektorlovene og vannforskriften. Det er nødvendig at en så omfattende og ressurskrevende oppgave som vannforskriften kan medføre må være basert på godt dokumentert kunnskap. Slik finnes ikke i dag og må fremskaffes før tiltak planlegges og iverksettes.

Med hilsen
 Sjømat Norge Havbruk Vest

Hans Inge Algrøy
 Regionsjef

